

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Juridisk avdeling

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 200904256-/HHR   Deres dato: 23.09.2009   Vår ref.: 2009/19824 FM-J   Saksbehandler: Eva Kjøllesdal   Dato: 17.12.2009

Høring – forslag til endringer i alkohollovgivningen

Vi viser til Helse- og omsorgsdepartementets brev av 23.9.2009 med forslag til endringer i alkohollovgivningen.

Helse- og omsorgsdepartementet vurderer i høringsnotatet blant annet muligheten for å innføre en ordning der kommunene gis kompetanse til å delegere myndighet til kontrollørene til å foreta en inndragning av bevilling på stedet, dersom det avdekkes brudd på bestemmelser som har nær sammenheng med alkohollovens formål.

Fylkesmannen ønsker å knytte enkelte kommentarer til departementets forslag.

Vedr. kontroll- og reaksjonsbestemmelsene

Helse- og omsorgsdepartementet ber om høringsinstansenes tilbakemelding på om det er ønskelig at kommunene gis en mer effektiv sanksjonsmulighet i form av umiddelbar reaksjon ved overtredelse av bestemmelser i alkohollovgivningen som har nær sammenheng med alkohollovens formål.

Bakgrunnen for forslaget er ønsket om å se nærmere på mulighetene for å effektivisere kontrollen med utøving av salgs- og skjenkebevillinger, herunder muligheter for raskere og strengere reaksjon ved overskjenking og skjenking og salg til mindreårige.

Fylkesmannen er i likhet med departementet av den oppfatning at det er viktig å reagere på overskjenking og skjenking av, og salg, til mindreårige.

En umiddelbar inndragning av bevilling på grunnlag av vedtak fattet av kontrollør er en alvorlig reaksjonsform. Som departementet peker på vil et vedtak fattet på stedet og i umiddelbar tilknytning til overtredelsen gi begrenset mulighet for kontradiksjon.

Fylkesmannens har som klageinstans for vedtak etter alkoholloven hatt til behandling blant annet klager over vedtak om inndragning av skjenkebevilling på grunnlag av brudd på bestemmelsene om skjenking av alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler. Det er også en del klagesaker knyttet til inndragning av salgsbevilling etter overtredelse av bestemmelsene om aldersgrense.

Fylkesmannens erfaring gjennom klagesaksbehandlingen i disse sakene er at kontrollørene, etter å ha gjort sine observasjoner, tar kontakt med ansvarshavende på stedet og gjør vedkommende oppmerksom på forholdet. Ansvarshavende sørger da for at personer som trenger det får nødvendig bistand, jf. forskriften § 4-1 annet ledd. På bakgrunn av de sakene Fylkesmannen har hatt til behandling er inntrykket at brudd på bestemmelsene opphører når kontrollørene rapporterer til ansvarshavende. Tilsvarende gjelder ved brudd på aldersbestemmelsene.

Kommunen vil etter å ha forelagt kontrollrapporten og tilleggsrapport for bevillingshaver, fastsette en reaksjon i tråd med bestemmelsene i alkoholloven og kommunens alkoholpolitiske retningslinjer. Hvor raskt en eventuell inndragningsvedtak foreligger kan variere, men resultatet vil ofte resultere i inndragning for en kortere eller lengre periode.

Fylkesmannen bemerker at et inndragningsvedtak er en inngripende forvaltningsrettslig reaksjon. En delegering av myndighet til kontrollørene til å foreta inndragning av bevilling på stedet vil kunne gi kommunene et ekstra virkemiddel i arbeidet med å effektivisere kontrollen og sikre forsvarlig salg og skjenking. Hensynet til skjenkestedets rettssikkerhet tilsier imidlertid at adgangen brukes med varsomhet. For overtredelser hvor det er særlig viktig at bruddet opphører øyeblikkelig, vil forholdene ved skjenkestedet kunne være slik at det er naturlig at politiet tilkalles og eventuelt stenger stedet.

Fylkesmannen er enig med departementet i at kontrollører som skal ha vedtakskompetanse gis tilstrekkelig opplæring, samt at det ikke pålegges kontrolløren en plikt til å fatte umiddelbart vedtak. Vi er også enige med departementet i at det ikke bør settes en nedre grense for inndragningens lengde ved inndragning foretatt av kontrollører.

Fylkesmannen bemerker at bruk av inndragning som reaksjon er merkbar for skjenkestedet uansett om det skjer umiddelbart eller etter en viss saksbehandlingstid i kommunen. Fylkesmannen er av den oppfatning at de rettssikkerhetsgarantier som ligger i muligheten for kontradiksjon bør være tungtveiende i disse sakene.

Vedr. unntak fra tvisteloven § 1-5.

Fylkesmannen viser til Helse- og omsorgsdepartementets vurdering og slutter seg til forslaget.

Med hilsen

Merethe Helstad
avdelingsdirektør

Odd Meldal
seniorrådgiver

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift.